



Prof. dr. A.A. Kaptein is emeritus hoogleraar Medische psychologie. In deze reeks interviewt hij kankerpatiënten over hun ziekte, behandeling en de reacties van hun omgeving.

tekst: prof. dr. Ad Kaptein

aan de
keukentafel

47

medische oncologie
april 2022

Bergbeklimmen

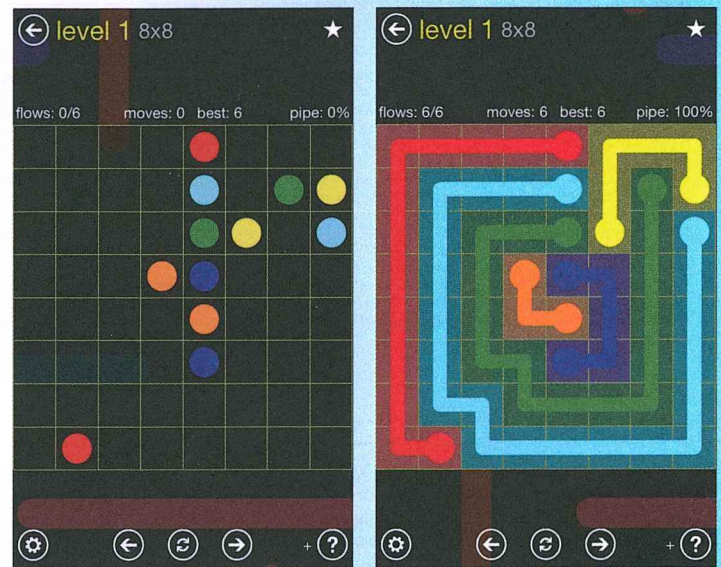
De heer K. (voormalig huisarts, 70 jaar) kreeg de diagnose gemetastaseerd adenocarcinoom. Tegen de verwachting in verbeterden de scans en kon hij zijn leven weer oppakken.

‘Nee hoor, ik schrik niet van het woord kanker, ik ben huisarts geweest. Het is zo algemeen aanwezig in de bevolking, bijna een op de vier. Als je er dan dagelijks mee werkt is het een heel normaal woord. Toen ik het hoorde, schrok ik wel even – dat ik zelf aan de beurt was, dan wordt het persoonlijk. Dat was wel heftig.³ Ik heb volgens mij een darmtumor gehad, mijn lichaam heeft dat opgeruimd. Het was al wel uitgezaaid. Er waren daar verschijnselen van, maar ik stelde het uit om ernaar te laten kijken. Het was zo druk op de praktijk dat het er niet van kwam. In het begin ben ik wel boos geweest dat ik kanker had – onmachtgevoelens. Gemetastaseerd adenocarcinoom, primaire tumor onbekend, dan weet je hoe de prognose is. Het is dodelijk. Je staat met de rug tegen de muur. Je kunt niet anders dan accepteren dat je het hebt. Die boosheid was er wel, in het begin verdriet, maar ik ben ook wel praktisch, dan ga ik handelen. Ik was bezig om alle zaken te regelen voor de achterblijvenden.

‘Ik was heel ver heen in september 2017 toen ik geopereerd werd. Mijn vrouw zei toen ik naar het ziekenhuis ging, dat ze bang was dat ik niet meer terug zou komen. Ik was aan het afvallen, ik had een vale kleur gekregen, toen ging ik alleen maar achteruit door een toename van tumoractiviteit. Ik was al zo slap geworden dat mijn vrouw zei: “Ze kunnen wel gaan opereren maar het is al te laat.” Voordat de immuuntherapie begon zei iedereen dat het klaar was. Op een gegeven

moment heb ik ook geaccepteerd dat het klaar was, ik richtte mij naar het einde en niet meer naar voren. Mijn omgeving kon dat minder. Toen de therapie ging werken en de scans verbeterden en ik me ook goed ging voelen, moest ik omschakelen en dat was moeilijker dan ik dacht. ‘Die kuren deden wat, na de derde scan was er niets meer te zien. Ik ging mij ook beter voelen. Ik ging wandelen en werd fitter, toen moest ik het leven weer oppakken. Dat vond ik het moeilijkste. Het is weer leuk om te leven, maar het kost wel allemaal energie. Als je vooruit kunt kijken, plannen maakt, is het vanzelfsprekend dat alles energie kost. Als je het leven afgezet hebt, merk je hoeveel dat is. Als je er dan weer aan moet beginnen, voelt dat als weer even de berg beklimmen. Ben je weer boven, dan is het prachtig: je hebt het uitzicht. Maar weer beginnen en het vertrouwen weer hebben, dat is wel een lastig proces.² ‘Ik ben korter door de bocht geworden, veel dingen doen er niet toe. Dat merk ik

wel aan de mensen in mijn directe omgeving. Mijn zoon zei ook wel: “Je bent veranderd sinds je ziek bent.” Ik was best een vrolijk mens, nog steeds wel, maar nu anders dan toen. Mensen verweten mij soms dat ik niet serieus kon zijn, die kennen mij niet zo goed, maar ik was altijd blijmoedig met mijn omgeving van jongs af aan. Dat is er wel een beetje af, ik ben nu wat terughoudender. Wat beschouwender. Voorzichtiger. In lichamelijke maar ook in emotionele zin ben ik minder verdrietig en minder bezig met “o ik heb kanker”. Het is een status quo: ik heb kanker, maar het is stabiel. ‘s Ochtends word ik er niet mee wakker. ‘s Nachts denk je wel over je leven na, maar dan denk ik ook aan dat ik morgen moet fietsen en boodschappen doen. Kanker hoort er gewoon bij. Het is een deel van de rest tegenwoordig.’¹ ←



‘In mijn ziekenhuisbed speelde ik Flow, een flauw spelletje maar het verdreef nare gedachten.’

De referenties zijn te raadplegen in de onlineversie van dit artikel op medischeoncologie.nl.